

Ex Concilio Aurelianen.

Episcopum, Presbyterum, aut Diaconum canes, aut accipitres, aut huiusmodi ad venandum habere non licet. Quod si quis talium personarum in hac voluptate sepius detentus fuerit, si Episcopus est, tribus mensibus a communione: si Presbyter, duobus: si Diaconus, ab omni officio suspendatur.

CAP. II.

Summatum est supra capitulo proximo.

Ex eodem.

Omnibus servis Dei venationes, & sylvaticas vagationes cum canibus, & accipitres, aut falcones habere interdiximus.

TITULUS XXV.

DE CLERICO PERCUSSORE.

CAP. I.

Clericus sepe alium percussit, & monitus non desistens, deponendus est.

Ex Concilio Agathen. b

Si quis in aliquo gradu (sacro) percussor extiterit, corripatur a crimine: & si non emendaverit, deponatur.

CAP. II.

Duobus mensibus a Missarum administratione suspenditur Episcopus, qui crudeliter aliquem sustigari facit.

Gregorius IX. (an. 1236.)

Præterea, quoniam mulierem propter delictum suum contra ordinem Sacerdotii cædi crudeliter sustibus deputasti: quam licet exinde (cum post octo menses decesserit) minime arbitramur fuisse defunctam: tamen quia ad ordinem tuum noluisti habere respectum, duobus te mensibus ab administratione Missarum statuimus abstinere.

CAP. III.

Non punitur Clericus ut homicida, si fuit ipse in conflictu pro parte violentiam repellentium, licet ibi aliqui mortui sint, & ipse lapides projecit, ex quo nullum ipse percussit.

Alexander III. Lucen. Episcopo. (an. 1180.)

Præsentium e lator in quodam conflictu asserit se fuisse, pro parte tamen illorum, qui violentiam repellabant, in quo lapides ipse projecit, sed aliquem non percussit. Quem nos (quia per alios illic aliqui dicuntur occisi) a celebratione Missarum per biennium præcipimus abstinere. Mandamus itaque, ut si alia non impederint, decurso huiusmodi temporis spatio ad sui officii executionem eum admittas.

CAP. IV.

Clericus, qui fuit in conflictu, ubi aliqui fuerunt occisi, sine ejus facto, vel consilio, de iure communi promovetur potest. h. d. secundum intellectum, qui plus placet Panorm.

Celestinus III. (an. 1195.)

Continencia d literarum: (& inf. 1) Cum P. Acolythus cum quibusdam ad resistendum prædonibus arma sumpsisset, in conflictu illo tres fuerunt ab aliis vulnerati ad mortem, ita tamen, quod illa homicidia neque facto ejus, neque consilio perpetrata fuerunt: [& inf.] Consult. t. t. r. quod cum prædictum Acolythum ad frugem melioris vitæ transivisse dicatis, poterit ipse ad Subdiaconatus ordinem promoveri, & altaris ministerium exercere.

[1 Vestravum inspecta, qua significasti nobis, quod.]

a C. 1. eod. tit. in 1. comp. b addi potest. cap. 3. ut refert Burch. l. 2. Decr. c. 190. & Ivo p. 6. c. 235. sed in eo Concilio nondum repertum est. c C. 3. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Later. p. 26. c. 11. d C. 1. de Cler. percuss. in 2. comp.

TITULUS XXVI.

DE MALEDICIS.

CAP. I.

Maledicens Papæ puniendus est, ut alii deinceps deterreantur, & ipse arceatur.

Clemens III. (an. 1190.)

Innotuit nobis: [& inf.] Quia nobis per literas retulisti, quod cum I. Clericus multis coram adstantibus verba quædam in depressionem officii, & beneficii nostri protulit, ipsum a temeritate sua compescas: ut poena illius alii terrorem incutiat, ne de cætero contra Rom. Eccl. in talia verba prorumpant.

CAP. II.

Hic ponitur poena blasphemantis Deum, vel aliquem Sanctum, & maxime Virginem gloriosissimam.

Gregorius IX. (an. 1236.)

Statuimus e, ut si quis contra Deum, vel aliquem Sanctorum suorum, & maxime B. Virginem, linguam in blasphemiam publice relaxare præsumperit, per Episcopum suum poenæ subdatur inferius annotata: videlicet, quod in septem diebus Dominicis præ foribus Ecclesiæ in manifesto (dum aguntur Missarum solemnia) blasphemus existens, ultimo illorum die Dominico pallium, & calceamenta non habeat, ligatus cortigia circa collum, septemque d præcedentibus sextis feriis in pane, & aqua jejuset, Ecclesiæ nullatenus ingressurus. Quolibet quoque prædictorum dierum tres, si poterit, alioquin duos reficiat pauperes, sive unum. Et si nec ad hoc ejus suppetant facultates, id in poenam aliam commutetur: cui etiam, si renuerit recipere, ac peragere poenitentiam prædictam, Ecclesiæ interdicitur ingressus, & in obitu Ecclesiastica careat sepultura. Per temporalem præterea potestatem coactione [si necesse fuerit] Episcopi dioec. adhibita contra eum, blasphemus, si dives fuerit, quadraginta solidorum, alioquin triginta, sive viginti: & si ad id non sufficiat, quinque solidorum usualis monetæ poena mulsetur, nullam in hoc misericordiam habiturus: quod etiam inter alia communitatum statuta ponatur.

TITULUS XXVII.

DE CLERICO EXCOMMUNICATO, DEPOSITO e, VEL INTERDICTO MINISTRANTE.

CAP. I.

Clericus depositus celebrans excommunicatur.

Ex Canone Apostolorum.

Si quis Episcopus, Presbyter, vel Diaconus depositus juste pro certis criminibus ausus fuerit attrectare ministerium sibi dudum commissum, hic ab Ecclesia abscondatur.

CAP. II.

Degradatus, vel suspensus celebrans, & monitus non desistens excommunicatur: & si nec sic desistat, per seculares potestatem ad requisitionem Ecclesiæ exilio damnatur.

Ex Concilio Antiochen. (in Syria.)

SI quis f Presbyter, aut alius Clericus fuerit degradatus, aut ab officio pro certis criminibus suspensus, & ipse per contemptum, & superbiam aliquid de ministerio sibi interdicto agere præsumperit, & postea ab Episcopo suo correptus in incepta præsumptione

a In Cod. Barb. & altero manuscr. Vaticano ita: De Clerico maledico. b Capir. unic. de Cleric. maled. in 2. compil. c Vide Bernard. Diaz. in pract. crim. c. 103. Alber. de agn. assert. q. 27. d Al. septemque præcedentib. sex feriis vel subsequentibus in pane, & c. e Dicitur, depositus, deest in aliquot antiq. f Cap. 2. eod. tit. in 1. comp.

ne perduraverit, modis omnibus excommunicetur a: & quicumque cum eo communicaverit, similiter se sciat esse excommunicatum. Similiter de Clericis, Laicis, vel foeminis excommunicatis observandum est. Quod si aliquis ista omnia contempserit, & Episcopus minime emendare potuerit, Regis iudicio ad requisitionem Ecclesiæ exilio damnetur.

CAP. III.

Interdictus & excommunicatus celebrans, monitus non desistens, deponitur.

Alexander III. Londonen. Episcopo. (an. 1180.)

Clerici autem, si qui a suis, aut etiam de mandato Romani Pontificis ab alienis Episcopis interdicti, vel excommunicati ante absolutionem divina officia celebraverint, nisi moniti sine dilatione redierint, perpetuæ depositionis sententiam pro ausu tantæ temeritatis incurrant.

CAP. IV.

Excommunicati, vel interdicti celebrantes deponi debent, nisi propter multitudinem mitigetur poena.

Idem Toletano Archiepiscopo (an. 1180.)

Latores præsentium nobis intimarunt, quod tam ipsi, quam multi alii, postquam interdicti, vel excommunicati fuerint, divina præsumperint officia celebrare: [& inf. 1] Frat. tuæ mandamus, quatenus si XL. solummodo, vel pauciores in his deliquisse constiterint, omnes in perpetuum ab officio Sacerdotali deponas. Si vero multitudinem magnam in hoc peccasse cognoveris, eos, quos magis causam delicti esse constiterit, perpetua depositione condempnes, & alios, qui non tantum deliquerint, ab officio ad tempus suspendas, & omnibus poenitentiam secundum discretionem tibi a Deo datam injungas.

[1 Quoniam vero magnam eam multitudinem in hoc peccasse dicebant, nec nobis, quis eorum magis, vel minus deliquerit, innotescere potuerit, negotium tuæ discretionis arbitrio duximus remittendum.]

CAP. V.

Si habens notitiam excommunicationis, per solam famam celebrat, debet de vigore deponi, licet cum eo possit misericorditer dispensari. h. d. & est casus notabilis.

Innocentius III. Herbipolen. Capitulo. (an. 1212.)

Illud d Dominus in B. Petro: [& inf.] Venerabilis frater noster quondam Hildelem. Episcopus licentia non solum non obtenta, sed nec etiam postulata (Ecclesia Hildelemensis relicta) Herbipolensem Ecclesiam occupavit: [& inf.] Unde Magdeburgen. Episcopo e dedimus in mandatis, ut cum factum ipsum non posset in partibus illis non esse notorium, nisi dictus Episcopus intra XX. dies ab Herbipolen. Ecclesiæ administratione cessaret, eum excommunicatum publice nunciaret: quod idem Magdeburgen. studuit adimplere: [& inf.] Ipse vero Episcopus in nostra postmodum præsentia constitutus est suum recognosceret, & confitetur excessum, & non iudicium, sed misericordiam postularet: hoc tamen inter alia in sua excusatione proposuit, quod cum dictus Magdeburgenis non esset ordinarius Index ejus, non crederet, quod monitione non præmissa auctoritate delegata posset procedere contra ipsum, aut sententiam in eum aliquam promulgare. Unde cum nec ante factum monitorias, nec post literas ab eo aliquas accepisset, peccare non credit, si divina officia quantumcunque solemniter celebravit, præsertim cum ei non nisi per famam de sententia contra eum prolata constaret: [& infra. 1] Licet autem

a Vid. l. 1. C. de superex. l. 10. & l. Papinian. §. meminit. ff. de inoff. test. b C. 3. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Lat. sub. Alex. III. p. 26. c. 10. c C. 4. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Later. p. 50. c. 51. vid. Bernard. Diaz. in pract. crim. can. c. 28. d C. 1. eod. tit. in 3. comp. Alia pars huius decret. est in c. illud Dominus sup. de major. & obed. e in vet. comp. legitur, Archiepiscopo: sed in Gregorianis legitur, Episcopo.

in hoc non videatur omnino culpabilis extitisse: quia tamen in dubiis via est eligenda tutior, etsi de lata in eum sententia dubitaret, debuerat tamen potius se abstinere, quam sacramenta Ecclesiastica pertractare. Illud autem, quod sub spe veniæ divina sibi fecit [postquam se a nobis excommunicatum noverat] celebrari, & communioni fidelium se ingessit, potius contra eum facere credimus, quam pro eo, cum sub fiducia poenitentiae non debuerit deliquisse, & excommunicato non vitare, multo magis, quam non a vitari periculosum existat: non vitare siquidem, cum in eo sit, excommunicatus sine delicto non potest: sed cum ex aliis pendeat, sine suo delicto poterit non vitari: [& inf.] Cum eo misericordiam facientes, poenam, quam canon minatur b his, qui post excommunicationem divina præsumperint officia celebrare, vel se celebrationi ingesserint divinorum ei, non duximus infligendam.

[Quod autem postquam se novit excommunicatum a nobis, omnia divina sibi fecit officia celebrari, & fidelium communioni ingessit se frequenter, id non in contemptrum sed. Apost. vel etiam tanti sacramenti, sed sub spe veniæ asserit se fecisse, ne videlicet indurresceret amplius, & in divinis ejus animus diutius protervere, vel posterneretur, vel posterneretur, si nunquam divinis officiis intervenerit: licet in diebus solemnibus se nunquam celebrationi divinorum ingesserit, & cum paucis in angulo alicujus Ecclesiæ occulte non festis diebus divina sibi fecerit intercedum officia celebrari.]

CAP. VI.

Excommunicatus celebrans a beneficio deponitur.

Idem Bisuntin. Archiepiscopo. (an. 1213.)

FRaternitati e tuæ: [& inf.] Presbyteros autem, & alios Clericos, qui pro suis excessibus a te nexibus anathematis canonice innodati præsumperunt, vel præsumunt officia celebrare divina, rationabiliter poteris omnibus beneficiis Ecclesiasticis spoliare.

CAP. VII.

Collatio beneficii excommunicato facta non tenet, & scienter talibus conferens a beneficiorum collatione suspenditur.

Idem Decano, & Priori Colonien. (an. 1213.)

Postulasti d per sed. Apost. edoceri: [& infra.] Consult. v. respond. quod cum excommunicatis communicari non debeat, Clericis excommunicationis vinculo innodatis Ecclesiastica beneficia conferri non possunt, nec illi valent ea retinere licite, nisi forsitan cum eis fuerit misericorditer dispensatum, cum ea non fuerint canonice consecuti. Illi vero, qui scienter illa beneficia talibus contulerunt, tandem debent a beneficiorum collatione suspendi, donec super hoc veniam consequi mereantur, ut puniantur in hoc, in quo delinquere præsumperunt.

Celebrans in loco interdicto, si est Clericus secularis, beneficiis privatur: si Monachus in archiepis Monasterium detrahitur. h. d.

Quæsi visis e præterea, qualiter puniri debeant Clerici, Monachi, vel Moniales Ecclesiarum conventualium, qui post latam interdicti sententiam in locis suppositis interdicto præsumperunt hactenus, & adhuc etiam non ventur divina officia celebrare, quamvis propter hoc sint excommunicationis vinculo innodati. Ad hoc breviter respondemus, quod Clerici, qui talia præsumperunt, sint Ecclesiasticis beneficiis spoliandi: Monachi vero, vel Moniales in arctioribus monasteriis ad peragendam poenitentiam detrudendi.

U u 2

CAP.

a Vid. Navarrum in Manuali de hovis Canon. c. 21. vers. 14. inter ambo. b al. infligit. c C. 2. eod. tit. in 3. compil. Bernard. Diaz. in pract. crim. can. c. 28. d C. 3. eod. tit. in 3. comp. e Vide que sunt sancita. c. is qui §. is vero & cap. ult. de sent. excomm. in 6.

CAP. VIII.

Valet collatio beneficii ei facta, qui prius fuit excommunicatus, sed absolutus tempore collationis.

Idem Decano, & Subdiacono a Præbend. & Magistro P. Canonico Petragorico. (an. 1213.)

Proponit b coram nobis Magister P. Clericus Episcopi Tusculan. quod G. sanctæ Mariæ in porticu Diacono Cardinali in partibus illis Apostol. sed. legationis fungente officio, quidam de Lemovicinio ei humiliter supplicauerunt, ut eorum Ecclesiam, quæ debito fraudabatur Clericorum servitio, ordinaret: pro se ac Magistro eodem preces specialiter porrigentes. Ipsa vero Lemovicen. civitatem ingressus, Canonicos monuit, ut illos reciperent in socios, & in fratres: maxime cum Præbendæ V. vel IV. ab ultima ipsius Ecclesiæ ordinatione vacassent: quibus post petitas, & concessas deliberationis inducias non curantibus respondere, de Præbenda Lemovicen. Cardinalis prædictus eosdem Clericos investivit: [& infra. 1] Cum autem dictus Magister, & Lemovicen. Pœnitentiarius in nostra fuissent præsentia constituti, & acta iudicii inspicere diligenter, per Pœnitentiarii testes intelleximus, quod Lemovicen. Episcopus pluribus annis, antequam idem Magister investitus fuerit, Clericos Burgen. castri Lemovicen. & eundem P. nominatim (quem eorum dicebant consiliarium, & fautorem) vinculo excommunicationis astrinxit. Per testes vero Magistri P. probatur, quod etsi dictus Episcopus in Burgen. & eorum fautores tam Clericos, quam Laicos Lemovicen. excommunicationis sententiam protulisset, eos tamen per tres annos absolvit, antequam dictus Magister fuerit investitus: [& infra. 2] Et quia idem Episcopus dicto Magistro communicavit postea in Ecclesia, & in mensa: [& infra. 3] Quia vero sæpe dictum Magistrum investituræ suæ tempore, a præfato Episcopo extitisse excommunicatum, dictus Pœnitentiarius (sicut obrulerat) non probavit, cum ex adverso de absoluteione, & communione dicti Episcopi fuerit facta fides: quod per dictum Legatum de memorato Magistro factum est, per diffinitivam sententiam duximus approbandum.

[2 Si vero probaret ipsum excommunicatum tunc temporis extitisse, non postponeret, quod de ipso factum fuerat, revocare, qui mandatum Apost. sed. exsequentes, utriusque partis confessionibus, & allegationibus intellectis, eandem causam sufficienter instruat ad nostrum remiserunt examen.]

[3 Quibusdam Presbyteris usque ad certum tempus in excommunicatione retentis, qui contra sententiam interdicti præsumplerunt celebrare.]

[3 His igitur, quæ utraque pars proposuit, intellectis.]

CAP. IX.

Suspensus, vel excommunicatus ignoranter celebrando, nulla indiget dispensatione respectu irregularitatis, alias fecus.

Gregorius IX. I. & I. Canonicis Pragensibus c. [an. 1232.]

Apostolicæ sedis: [& infra.] Verum quia tempore suspensionis ignari celebrastis divina, vos reddit ignorantia probabilis excusatos. Cæterum si forte ignorantia crassa & supina, aut erronea fuerit, propter quod dispensationis gratia egeatis, eam vobis de benignitate Apostol. indulgemus.

CAP. X.

Excommunicatus minori celebrans, non est irregularis, sed peccat, & potest eligere, & ea, quæ sunt jurisdictionis exercere, licet non eligi: & si confert sacramenta, licet peccet, tamen collatio tenet, & suum habet effectum.

a al. Subdecano. b C. un. eod. tit. in 4. comp. c Hic tit. ex plurimis manuscr. restitutus est: vulgari dissentit. al. ita: Gregor. IX. I. & A. Canon. Pragen.

Idem. (an. 1237.)

Si celebrat a minori excommunicatione ligatus, licet graviter peccet, nullius tamen notam irregularitatis incurrit, nec eligere prohibetur, vel ea, quæ ratione jurisdictionis sibi competunt, exercere. Si tamen scienter talis electus fuerit, ejus electio est irritanda, pro eo quod ad susceptionem eorum eligitur, a quorum perceptione a sanctis Patribus est privatus. Peccat autem conferendo Ecclesiastica sacramenta: sed ab eo collata virtutis non caret effectu, cum non videatur a collatione, sed participatione sacramentorum (quæ in sola consistit perceptione) remotus: dummodo non in contemptum Ecclesiasticæ disciplinæ, videlicet contra prohibitionem superioris, communioni excommunicatorum pertinaciter se ingerit: in quo casu est anathemate feriendus.

TITULUS XXVIII.
DE CLERICO b NON ORDINATO

MINISTRANTE.

CAP. I.

Clericus ministrans in pertinentibus ad ordinem, quem non habet, deponendus est, & amplius non ordinandus.

Hormilda c. Papa. (an. 520.)

Si quis b baptizaverit, aut aliquod divinum officium exercuerit non ordinatus, propter temeritatem abjiciatur de Ecclesia, & nunquam ordinetur.

CAP. II.

Diaconus Missam celebrans ad Sacerdotium non promovetur: & a Diaconatu suspenditur ad tempus: sed in beneficio poterit ad tempus dispensari.

Urbanus III. Legion. Episcopo. (an. 1186.)

Ex literis tuæ f. Fratemitatis innotuit nobis, quod I. Diaconus, cum non imposuisses ei manum, Missarum celebrationem usurpare præsumpsit: [& infra. 1] Consultationi tuæ taliter respondemus, quod ad Sacerdotis officium non poterit promoveri: a Diaconatu quoque biennio vel triennio pro tua maneat provisione suspensus. De beneficio autem misericorditer agatur cum eo: ne sustentatione privatus, ad seculi negotia revertatur. Ut autem securius ei possis hanc misericordiam facere, de agenda poenitentia diligentem g. circa eum curam non desinas exhibere: salubrius autem sibi absque dubio providebit, si ad regularem vitam se duxerit transferendum.

[1 Postmodum vero Domino aspirante, rediit ad seipsum: & proprium cognoscens excessum, in tanto sibi periculo consulti humiliter postulavit: quia igitur super hoc tua nos duxit Fr. consulendos, literis præsentibus.]

TITULUS XXIX.
DE CLERICO PER SALTUM PROMOTO.

CAP. UN.

Qui ignoranter per saltum de Subdiacono fr. Presbyter, post poenitentiam in Diaconum ordinatur, & postea potest secum in Sacerdotio dispensari.

Inno-

a Vide Covarr. in c. alma mater. de sent. excom. l. 6. & 8. Theologos. 4. sent. dist. 18. & seq. & Summistas, verbo, excommunicatio. b In 7. manuscr. de non ordinato ministrante. e al. Honorius. d Cap. 1. eod. tit. in 1. compil. vid. Bernard. Diaz. in pract. crim. can. c. 12. e Legien. al. Lingen. f C. 2. eod. tit. in 1. compil. & post Conc. Lateran. sub Alex. III. cap. 50. c. 62. g diligenter.

Innocentius III. Bonon. Episcopo. [an. 1213. Roma in Angliam.]

Tuæ literæ a continebant, quod (sicut ex relatione quorundam receptoras) P. Presbyter Diaconatus ordine prætermissio, se fecit ad Sacerdotii ordinem promoveri. Ipse tibi quoque secreto confessus est, se pro certo nescire, si res taliter se haberet, sed ex quo boni viri hoc asserbant, inter quos fuerat conversatus, credebant assertionem eorum, eo quod tempore, quo ordines inferiores susceperat, intra annos discretionis fuerat constitutus: [& infra. 1] Mandamus, quatenus condignam poenitentiam pro hujusmodi negligentia injungas eidem: qua peracta (quia non intelligitur iteratum, quod factum esse nescitur) ipsum in Diaconum ordinare procuret, & sic de misericordia eundem ministrare permittas in ordine Sacerdotis.

[1 Tu igitur ipsum ad Apostol. sed. transmittens, nobis supplicasti humiliter, ut cum eo misericorditer agere dignaremur. Nos igitur ejus miseria condolentes, f. t. per Apost. sed.]

TITULUS XXX.

DE EO, QUI FURTIVE ORDINEM SUSCEPIT. b

CAP. I.

Qui furtive recipit ordinem, si contra hoc facientes lata erat excommunicatio, sine dispensatione Papæ in sic suscepto ministrare, vel ad superiorem ascendere non potest: sed si excommunicatio lata non erat, Episcopus, & Abbas poterunt dispensare. h. d. cum duobus sequentibus.

Alexander III. Lingonen. Episcopo. c. (an. 1180.)

Veniens ad nos P. nobis d. exposuit, se furtive Diaconatus ordinem suscepisse. Unde Fr. t. resp. quod si non fuit a te, vel ab alio Archidiaconorum, vel Prælatorum tuorum sub Anathematis interminatione prohibitus, tu ipse in promotione ipsius ad Sacerdotale officium condigna satisfactione imposita (nisi alia impediatur) pro arbitrio tuo dispenses. Si vero interminatio anathematis super hoc facta est, moneas eum, ut in aliquo monasterio seu canonica habitum suscipiat regularem: cui, ex quo in habitu illo aliquanto tempore fuerit laudabiliter conversatus, poteris misericorditer providere: alioquin nulla ratione concedimus eum ad Sacerdotalem ordinem promoveri.

CAP. II.

Summatum est supra capitulo proximo.

Celestinus III. c. (an. 1195.)

Cum H. lator f. præsentium, sicut nobis sua quæstione monitavit, ad tuam [ordinationis causa] præsentiam accessisset, juxta consuetudinem patriæ sibi quatuor minores ordines contulisti: quibus non contentus, Subdiaconatum temerario ausu recepit. Quia vero idem Clericus in hoc facto multum excessit: Mandamus, quatenus eum in minoribus duntaxat ordinibus celebrare permittas. Si vero domum religionis intraverit, & vita & mores ejus exegerint, Abbas (si voluerit) in aliis poterit ordinibus dispensare.

CAP. III.

Summatum est supra capitulo primo.

Idem.

Innotuit nobis g, quod G. Clericus, & alii duo de dicecesi tua ad G. quondam Seguntin. Episcopum, ut ordines ab eo reciperent, accesserunt. Cumque ab eodem Episcopo sub excommunicationis sententia fuisset inhibitum,

a C. 1. eod. tit. in 3. comp. b Quod sit ordinem furtive suscipere, præter Panormitanum, & alios hic tradit Hostiensis in summa eod. tit. & Bernard. Diaz. in pract. crim. can. c. 21. c Linconen. al. Livonien. d C. 1. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Later. sub Alex. III. p. 26. c. 9. e Clemens III. f C. 1. eod. tit. in 1. comp. g C. 2. eod. tit. in 2. comp. vid. allegata in præced. c. hoc eod. tit. & Conc. Trid. sess. 23. de refor. c. 12. 13. & 14.

ne quis se ad duos ordines suscipiendos ingereret, prædicti Clerici nihilominus Subdiaconatus & Diaconatus ordinem clandestine susceperunt: [& infra. 1] Consul. tuæ taliter respondeo. quod ordinati in susceptis ordinibus de juris rigore ministrare non debent. Verum, tamen ad religionem aliquam voluerint se transferre, & peracta poenitentia pro arbitrio tuo eis injuncta, ibidem laudabiliter fuerint conversati, processu temporis a cum eis poteris de nostra licentia dispensare, ut postmodum susceptorum ordinum executione latentur.

[1 Quia igitur quid tibi agendum sit pro his nos duxit tua Fr. consulendos.]

TITULUS XXXI.

DE EXCESSIBUS PRÆLATORUM, ET SUBDITORUM.

CAP. I.

Monet prælatos abstinere a gravaminibus subditorum, & aliqua enumerat, & geminam penam imponit contra facientibus.

Alexander. III. (an. 1170. Rome.)

Pervenit b ad audientiam nostram: [& infra. 1] Cum autem Presbyteros, quasi filios & fratres benigna, ac fraterna debeatis charitate fovere: Mandamus, quatenus in eos tallias, & exactiones indebitas exercere nullatenus præsumatis, nec de cætero irrationabiliter gravetis, vel inhoneste tractetis eosdem, aut sine iudicio Capituli suspendere, vel eorum Ecclesias interdicto subijcere attentetis, neque duas Ecclesias, quarum unam sufficere videbitis, permittatis illos tenere, nec aliquem excommunicare sine ordine judiciario præsumatis. Scituri pro certo, quod si hujusmodi rumores de vobis iterum ad aures nostras pervenerint, pro tantis excessibus vos taliter puniemus, quod timore poenæ vestræ cæteri a similibus abstinebunt.

[1 Unde si verum est, miramur plurimum, & adversus vos de jure movemur, quod in Presbyteros, qui sum in vestra jurisdictione constituti, singulis annis, quasi in servos mercenarios, calliam facitis, quibus nisi ad voluntatem vestram pecuniam solverint, divinum officium interdicitis, & eos viliter & inhoneste interim tractatis, quod ipsos Laicos despicabiles redditis. Ideo si hæc vera sunt, gravi debetis ultione feriri.]

CAP. II.

Non potest Episcopus sine causa Ecclesiam alteri subjunctam ab illius subjectione, & obsequio liberare.

Idem Cantuariensi Archiepiscopo. (an. 1180.)

Ad hæc d, quoniam Episcopus plures Ecclesias a consuetudine, & obsequio Archidiaconorum liberat constituit, & immunes, per quod reditus diminuit eorumdem: Mandamus, quatenus factum Episcopi super hoc corrigas & emendes, & ita provideas, quod præfatis Archidiaconis consuetudines, quas Presbyteri in Ecclesiis suorum Archidiaconatum debent, plenarie conserventur, & illis debitam reverentiam exhibeant, & honorem.

CAP. III.

Habens subjectionem, seu collationem beneficii, illud pro suo usu retinere non potest, seu sibi conferre.

Idem Exonien. Episcopo. (an. 1180.)

Ad aures e nostras pervenit, quod quidam Archidiaconi tui se in Ecclesias, quæ in suis Archidiaconatibus vacant, auctoritate propria intrudere non verentur:

a Temporum. b Cap. 1. eod. tit. in 1. comp. c Vid. l. 2. in princ. C. ad L. Jul. repepr. & Institut. de exc. §. hodie autem in fin. d Cap. 2. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Lateran. p. 24. c. 4. e Cap. 3. eod. tit. in 1. comp. & post Conc. Lateran. sub Alexand. III. part. 24. c. 3.